

Z. CYLKOŃSKI (Wrocław)

FOUR ALGORITHMS FOR EVALUATION OF IMPROPER INTEGRALS

1. Procedure declarations. The functions *trap*, *finINT*, *sinfINT* and *infINT* evaluate approximate values of the integrals

$$(1) \quad \int_0^{\infty} f(x) dx, \quad \int_a^b f(x) dx, \quad \int_0^{\infty} f(x) dx \quad \text{and} \quad \int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx,$$

respectively, with relative error not exceeding ε .

The first function, *trap*, is utilized in the three remaining algorithms but it is also a separate and complete algorithm. The use of it is recommended when the integrand f has a continuous second derivative, does not oscillate too much, the values of f disappear fast for $x \rightarrow \infty$ and $f^{(2k+1)}(0) = 0$ for $k = 0$ or $k = 0, 1$ or $k = 0, 1, 2$, etc.

The function *trap* may be used for the evaluation of integrals in the interval $(-\infty, \infty)$ as follows:

$$(2) \quad \int_{-\infty}^{\infty} \varphi(x) dx = \int_0^{\infty} f(x) dx, \quad f(x) = \varphi(x) + \varphi(-x).$$

The use of the remaining functions is recommended when in the interior of the corresponding integration interval the function f has a continuous second derivative and does not oscillate there too much. At the interval endpoints the function f may have singularities of the algebraic-logarithmic type.

Remark 1. In reality, the functions *finINT*, *sinfINT* and *infINT* evaluate approximate values of the integrals

$$(3) \quad \int_{a+\eta_0}^{b-\eta_0} f(x) dx, \quad \int_{\eta}^{1/\eta} f(x) dx \quad \text{and} \quad \int_{-1/\eta}^{1/\eta} f(x) dx,$$

respectively, where

$$\eta_0 = \eta \operatorname{sign}(b-a) \max\{1, |b-a|\}$$

and η denotes the smallest positive computer value of the function *exp*.

Remark 2. In the algorithm *finINT* the integrand may be unlimited at only one end of the integration interval and in this case it must be the zero point.

1.1. *trap*. The integration algorithm is based on the approximate formula

$$(4) \quad \int_0^{\infty} f(x) dx \approx T(m, h) \stackrel{\text{def}}{=} h \left(\frac{1}{2} f(0) + \sum_{k=1}^m f(kh) \right).$$

At the beginning of the calculation there is assigned $h = H/(m + \frac{1}{2})$, where H and m are data parameters.

Data:

- f — integrand, identifier of a real function with one parameter of type real;
- eps — relative error ε ;
- H — positive number satisfying the inequality

$$(5) \quad \left| \int_H^{\infty} f(x) dx \right| \leq \delta \left| \int_0^{\infty} f(x) dx \right|,$$

where $\delta = \frac{1}{3}$ if, for every $t \in (H, \infty)$,

$$(6) \quad \left| \int_t^{\infty} f(x) dx \right| \leq t |f(t)|,$$

and $\delta = \varepsilon$ otherwise;

- m — initial number of components of the sum in (4); m may be a small number, one requires, however, for the values of $\int_0^H f(x) dx$ and $T(m, h)$ to be of the same range;
- n — natural number requiring to use at most n values of the integrand in the algorithm.

Additional result:

- n — number not exceeding the value n given in the data; if $n > 0$, then the algorithm used n values of the integrand, and if $n = 0$, then the desired accuracy was not obtained.

1.2. *finINT*. One of the given parameters, ro , depends on the expression

$$(7) \quad A_1(t) = (1-t) \sqrt{4 + \ln^2 \frac{1-t}{t}} \ln \left[\frac{1}{2} \left(\sqrt{4 + \ln^2 \frac{1-t}{t}} + \ln \frac{1-t}{t} \right) \right]$$

which assumes the values

$$(8) \quad \begin{array}{c|ccccc} t & 10^{-1} & 10^{-3} & 10^{-10} & 10^{-30} & 10^{-90} \\ \hline A_1(t) & 2.539 & 14.03 & 72.54 & 292.7 & 1105 \end{array}$$

```

real procedure trap(f,eps,H,m,n);
  value eps,H,m;
  integer m,n;
  real eps,H;
  real procedure f;
  begin
    integer i,k,l;
    real fx,h,r,s,w;
    h:=H/(m+.5);
    w:=.0;
    k:=l:=0;
    s:=.5*f(.0);
  A:l:=l+1;
    if l>n
      then go to C;
    fx:=f(l*h);
    s:=s+fx;
    if if l>m then abs(l*fx)>abs(eps*s) else true
      then go to A;
    m:=l+1;
  B:m:=m+1;
    if m>n
      then go to C;
    l:=l+1;
    h:=.5*h;
    H:=s+s;
    for i:=1 step 2 until l do
      begin
        fx:=f(i*h);
        s:=s+fx
      end i;
    r:=abs(eps*s);
    if abs(l*fx)≤r
      then l:=l-1;
    fx:=w;
    w:=abs(s-H);

```

```

if (if  $fx=0$  then  $w$  else  $w/fx<w$ )>r
  then go to B;
   $k:=m$ ;
   $C:n:=k$ ;
   $trap:=h \times \epsilon$ 
end trap

```

Data:

- a, b — integration limits;
 f — integrand, identifier of a real function with one parameter of type **real**;
 eps — relative error ϵ ;
 ro — parameter ρ ($0 < \rho < 0.5$) satisfying the inequality

$$(9) \quad \left| \int_a^{a+\rho(b-a)} f(x) dx + \int_{b-\rho(b-a)}^b f(x) dx \right| \leq \delta \left| \int_a^b f(x) dx \right|,$$

where $\delta = \frac{1}{3}$ if, for every $t \in (0, \rho(b-a))$,

$$(10) \quad \left| \int_a^{a+t} f(x) dx + \int_{b-t}^b f(x) dx \right| \leq A_1 \left(\frac{t}{b-a} \right) |t(f(a+t) + f(b-t))|,$$

and $\delta = \epsilon$ otherwise (it may usually be assumed $ro = 10^{-3}$ or $ro = eps$);

- m — number of integration subintervals into which both of the intervals

$$\langle a + \rho(b-a), \frac{1}{2}(a+b) \rangle, \quad \langle \frac{1}{2}(a+b), b - \rho(b-a) \rangle$$

are divided at the beginning of the calculation (the lengths of the subintervals are different);

- n — natural number requiring to use at most n values of the integrand in the algorithm.

Additional result:

- n — number not exceeding the value n given in the data; if $n > 0$, then the algorithm used n values of the integrand, and if $n = 0$, then the desired accuracy was not obtained.

Non-local identifier:

$trap$ — identifier of the function described in this paper.

1.3. *sinfINT*. One of the given parameters, ro , depends on the expression

$$(11) \quad A_2(t) = \sqrt{1 + \ln^2 t} \ln(\sqrt{1 + \ln^2 t} + \ln t)$$

```

real procedure finINT(a,b,f,eps,ro,m,n);
  value a,b,eps,ro,m;
  integer m,n;
  real a,b,eps,ro;
  real procedure f;
  begin
    integer k,n0;
    real ba,x;
    real procedure fi(u);
      value u;
      real u;
      if u=.0
        then fi:=ba*f(.5*(a+b))
        else begin
          u:=exp(u);
          eps:=1.0/u;
          x:=exp(eps-u);
          ro:=1.0+x;
          x:=ba*x/ro;
          if x=.0
            then begin
              fi:=.0;
              n0:=n0+1
            end x=0
            else begin
              fi:=(u+eps)*x/ro*(f(a+x)+f(b-x));
              k:=k+2
            end x≠0
          end u≠0, fi;
        ro:=.5*ln(1.0/ro-1.0);
        ba:=b-a;
        n0:=(n+1)+2;
        k:=1;
        finINT:=trap(fi,eps,ln(ro+sqrt(1.0+ro*ro)),m,n0);
        n:=if n0=0 then 0 else k
      end fi
    end finINT

```

which assumes the values

$$(12) \quad \begin{array}{c|ccccc} t & 10^1 & 10^3 & 10^{10} & 10^{30} & 10^{90} \\ \hline A_2(t) & 3.945 & 18.36 & 88.28 & 340.5 & 1249 \end{array}$$

Data:

- f — integrand, identifier of a real function with one parameter of type **real**;
 eps — relative error ε ;
 ro — parameter ϱ ($\varrho > 1$) satisfying the inequality

$$(13) \quad \left| \int_0^{1/\varrho} f(x) dx + \int_{\varrho}^{\infty} f(x) dx \right| \leq \delta \left| \int_0^{\infty} f(x) dx \right|,$$

where $\delta = \frac{1}{3}$ if, for every $t \in (\varrho, \infty)$,

$$(14) \quad \left| \int_0^{1/t} f(x) dx + \int_t^{\infty} f(x) dx \right| \leq A_2(t) \left| \frac{1}{t} f\left(\frac{1}{t}\right) + tf(t) \right|,$$

and $\delta = \varepsilon$ otherwise (it may usually be assumed $ro = 10^3$ or $ro = 1/eps$);

- m — number of integration subintervals into which both of the intervals $\langle 1/\varrho, 1 \rangle$ and $\langle 1, \varrho \rangle$ are divided at the beginning of the calculation (the lengths of the subintervals are different);
 n — natural number requiring to use at most n values of the integrand in the algorithm.

Additional result:

- n — number not exceeding the value n given in the data; if $n > 0$, then the algorithm used n values of the integrand, and if $n = 0$, then the desired accuracy was not obtained.

Non-local identifier:

$trap$ — identifier of the function described in this paper.

1.4. *infINT*. One of the given parameters, ro , depends on the expression

$$(15) \quad A_3(t) = \sqrt{4t^{-2} + 1} \sqrt{1 + l^2(t)} \ln(\sqrt{1 + l^2(t)} + l(t)),$$

where

$$l(t) = \ln \frac{1}{2} (\sqrt{4 + t^2} + t).$$

$A_3(t)$ assumes the following values:

$$(16) \quad \begin{array}{c|ccccccc} t & 1 & 3 & 10^1 & 10^3 & 10^{10} & 10^{30} & 10^{90} \\ \hline A_3(t) & 1.152 & 1.896 & 4.047 & 18.36 & 88.28 & 340.5 & 1249 \end{array}$$

```

real procedure sinfINT(f,eps,ro,m,n);
  value eps,ro,m;
  integer m,n;
  real eps,ro;
  real procedure f;
  begin
    integer k,n0;
    real procedure fi(u);
    value u;
    real u;
    if u=.0
      then fi:=2.0*f(1.0)
      else begin
        u:=.5*exp(u);
        eps:=.25/u;
        ro:=exp(eps-u);
        if ro=.0
          then begin
            fi:=.0;
            n0:=n0+1
          end ro=0
          else begin
            fi:=(u+eps)*(ro*f(ro)+f(1.0/ro)/ro);
            k:=k+2
          end ro≠0
        end u≠0, fi;
    ro:=ln(ro);
    n0:=(n+1)+2;
    k:=1;
    sinfINT:=trap(fi,eps,ln(ro+sqrt(1.0+ro*ro)),m,n0);
    n:=if n0=0 then 0 else k
  end sinfINT

```

```

real procedure infINT(f,eps,ro,m,n);
  value eps,ro,m;
  integer m,n;
  real eps,ro;
  real procedure f;
  begin
    integer k,n0;
    real r;
    real procedure f1(u);
    value u;
    real u;
    if u=.0
      then f1:=4.0*f(.0)
      else begin
        u:=.5*exp(u);
        eps:=.25/u;
        ro:=exp(eps-u);
        if ro=.0
          then begin
            f1:=.0;
            n0:=n0+1
          end ro=0
          else begin
            r:=1.0/ro;
            f1:=(r+ro)*(f(ro-r)+f(r-ro))*(u+eps);
            k:=k+2
          end ro $\neq$ 0
        end u $\neq$ 0, f1;
        ro:=ln(if ro<.9 then .5*(ro+sqrt(4.0+ro*ro)) else ro);
        n0:=(n+1)+2;
        k:=1;
        infINT:=trap(f1,eps,ln(ro+sqrt(1.0+ro*ro)),m,n0);
        n:=if n0=0 then 0 else k
      end infINT

```


Data:

- f — integrand, identifier of a real function with one parameter of type **real**;
 eps — relative error ε ;
 ro — parameter ϱ ($\varrho > 0$) satisfying the inequality

$$(17) \quad \left| \int_{-\infty}^{-\varrho} f(x) dx + \int_{\varrho}^{\infty} f(x) dx \right| \leq \delta \left| \int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx \right|,$$

where $\delta = \frac{1}{3}$ if, for every $t \in (\varrho, \infty)$,

$$(18) \quad \left| \int_{-\infty}^{-t} f(x) dx + \int_t^{\infty} f(x) dx \right| \leq A_3(t) t |f(-t) + f(t)|,$$

and $\delta = \varepsilon$ otherwise.

- m — number of integration subintervals into which both of the intervals $\langle -\varrho, 0 \rangle$ and $\langle 0, \varrho \rangle$ are divided at the beginning of the calculation (the lengths of the subintervals are different);
 n — natural number requiring to use at most n values of the integrand in the algorithm.

Additional result:

- n — number not exceeding the value n given in the data; if $n > 0$, then the algorithm used n values of the integrand, and if $n = 0$, then the desired accuracy was not obtained.

Non-local identifier:

$trap$ — identifier of the function described in this paper.

2. Methods used. For the function $trap$ the quadrature (4) is adapted in the following manner:

1° Assign $h := H / (m + \frac{1}{2})$.

2° Assigning $m := m + 1$, evaluate the values of $T(m, h)$ as long as the inequality

$$|mh f(mh)| \leq |\varepsilon T(m, h)|$$

is not satisfied.

3° Doubling m and halving h , evaluate the values of $T(m, h)$ as long as the inequality

$$|\varepsilon T(m, h)| \geq \begin{cases} |T(m, h) - T(m/2, 2h)| & \text{(after the first doubling of } m), \\ \frac{|T(m, h) - T(m/2, 2h)|^2}{|T(m/2, 2h) - T(m/4, 4h)|} & \text{(after the next doublings of } m) \end{cases}$$

is not satisfied.

The functions *finINT*, *sinfINT* and *infINT* use also the above algorithm but for integrals transformed by Schwartz's substitutions of [1].

For the function *finINT* the substitution

$$(19) \quad x = \frac{a+b}{2} + \frac{b-a}{2} \operatorname{th}(\operatorname{sh} u)$$

$$= \begin{cases} a + (b-a) \frac{\exp(2 \operatorname{sh} u)}{1 + \exp(2 \operatorname{sh} u)} & (u \leq 0), \\ b - (b-a) \frac{\exp(-2 \operatorname{sh} u)}{1 + \exp(-2 \operatorname{sh} u)} & (u > 0) \end{cases}$$

is used. Hence

$$\int_a^b f(x) dx = \int_{-\infty}^{\infty} \varphi(u) du = \int_0^{\infty} (\varphi(u) + \varphi(-u)) du,$$

where

$$\varphi(u) = 2(b-a) \operatorname{ch} u \frac{\exp(-2 \operatorname{sh} |u|)}{[1 + \exp(-2 \operatorname{sh} |u|)]^2} f(x).$$

The function *sinfINT* uses the formulae

$$(20) \quad x = \exp(\operatorname{sh} u),$$

$$\int_0^{\infty} f(x) dx = \int_{-\infty}^{\infty} \varphi(u) du = \int_0^{\infty} (\varphi(u) + \varphi(-u)) du$$

in which

$$\varphi(u) = \operatorname{ch} u \exp(\operatorname{sh} u) f(x).$$

The function *infINT* uses the formulae

$$(21) \quad x = 2 \operatorname{sh}(\operatorname{sh} u),$$

$$\int_{-\infty}^{\infty} f(x) dx = \int_{-\infty}^{\infty} \varphi(u) du = \int_0^{\infty} (\varphi(u) + \varphi(-u)) du$$

in which

$$\varphi(u) = 2 \operatorname{ch} u \operatorname{ch}(\operatorname{sh} u) f(x).$$

3. Certification. The control calculations have been performed on the Odra 1204 computer. There has been assumed $\epsilon ps = 10^{-5}$. Tables 1-4 contain the results of the calculations. In the last example the expression

$$t(x) = \frac{\pi}{2} + \arctan x = \begin{cases} -\arctan \frac{1}{x} & (x < 0), \\ \frac{\pi}{2} + \arctan x & (x \geq 0) \end{cases}$$

is used.

TABLE 1. Integration in the interval $\langle 0, \infty \rangle$. Function *trap*

$f(x)$	H	m	Obtained relative error	Final value of n
$\text{ch}^{-2}x$	4	3	$1.7_{10} - 7$	29
$\exp(-x^2)\cos 4x$	2	3	$1.4_{10} - 8$	32
$1/(1+x^4)$	5	3	$3.0_{10} - 6$	261
$\exp(-x)/(1+x^4)$	5	3	$3.2_{10} - 6$	1161

TABLE 2. Integration in the interval $(0, 1)$. Function *finINT*

$f(x)$	ro	m	Obtained relative error	Final value of n
$\exp(-25x^2)$	10^{-4}	2	$2.1_{10} - 9$	31
$1/(x+0.01)$	10^{-4}	2	$6.3_{10} - 10$	59
$2/(2+\sin 10\pi x)$	10^{-4}	2	$1.1_{10} - 7$	207
$x^{-0.9}$	10^{-4}	2	$5.1_{10} - 11$	49
$\ln^3 x$	10^{-4}	2	$7.3_{10} - 12$	33
$1/(x\ln^4(2/x))$	10^{-4}	2	$3.5_{10} - 7$	41
$\sin(3\ln x)$	10^{-4}	2	$1.1_{10} - 8$	109

TABLE 3. Integration in the interval $(0, \infty)$. Function *sinfINT*

$f(x)$	ro	m	Obtained relative error	Final value of n
$\exp(-x^2)\cos 4x$	10^4	2	$5.6_{10} - 9$	109
$1/(1+x^4)$	10^4	2	$5.6_{10} - 9$	25
$\exp(-x)/(1+x^4)$	10^4	2	$8.7_{10} - 9$	25
$(1+x)^{-1.05}$	10^4	2	$7.9_{10} - 9$	45
$\ln(x)/(x^{1/4}(1+x))$	10^4	2	$1.5_{10} - 11$	39
$\exp(-x)\sin^2 x$	10^4	2	$3.0_{10} - 8$	141

TABLE 4. Integration in the interval $(-\infty, \infty)$. Function *infINT*

$f(x)$	ro	m	Obtained relative error	Final value of n
$\exp(-x^2)\cos 4x$	4	2	$6.3_{10} - 10$	47
$1/(1+x^4)$	30	2	$3.1_{10} - 8$	49
$\cos(x)/(1+x^2)^2$	30	2	$6.5_{10} - 7$	187
$1/((x-0.1)^2+0.01)$	10^4	2	$1.7_{10} - 7$	717
$\ln(t(x))/(t^{0.9}(x)(1+x^2))$	10^4	2	$2.6_{10} - 7$	45

Reference

- [1] C. Schwartz, *Numerical integration of analytic functions*, J. Computational Phys. 4 (1969), p. 19-29.

INSTITUTE OF INFORMATICS
UNIVERSITY OF WROCLAW
50-384 WROCLAW

Received on 23. 11. 1977

ALGORYTMY 73-76

Z. CYŁKOWSKI (Wrocław)

CZTERY ALGORYTMY OBLICZANIA CAŁEK NIEWŁAŚCIWYCH

STRESZCZENIE

Wartościami funkcji *trap*, *finINT*, *sinfINT* i *infINT* są odpowiednio wartości przybliżone czterech całek (1), obliczone z błędem względnym ε .

Pierwsza funkcja, *trap*, występuje w pozostałych trzech algorytmach, ale sama tworzy odrębną całość. Zaleca się jej używać, gdy funkcja f ma ciągłą drugą pochodną, nie jest silnie oscylująca, wartości $f(x)$ szybko zanikają dla $x \rightarrow \infty$ i gdy $f^{(2k+1)}(0) = 0$ dla $k = 0$ lub $k = 0, 1$, lub $k = 0, 1, 2$ itd. Ze względu na równość (2) funkcja *trap* może być użyta do obliczania całek w przedziale $(-\infty, \infty)$.

Z pozostałych algorytmów zaleca się korzystać, gdy wewnątrz odpowiedniego przedziału całkowania funkcja f ma ciągłą drugą pochodną i nie oscyluje tam silnie. Na końcach przedziału funkcja f może mieć osobliwości typu algebraiczno-logarytmicznego.

Uwaga 1. W rzeczywistości funkcje *finINT*, *sinfINT* i *infINT* obliczają odpowiednio wartości przybliżone całek (3), gdzie

$$\eta_0 = \eta \operatorname{sign}(b-a) \max\{1, |b-a|\},$$

a η jest najmniejszą dodatnią wartością maszynową funkcji *exp*.

Uwaga 2. W algorytmie *finINT* funkcja podcałkowa może być nieograniczona tylko w jednym końcu przedziału całkowania i wtedy ten koniec musi być zerem.

1. *trap*. Algorytm całkowania używa wzoru przybliżonego (4). Na początku obliczeń jest $h = H/(m+1/2)$, gdzie H i m są danymi parametrami.

Dane:

- f — nazwa funkcji podcałkowej typu **real** z jednym parametrem typu **real**;
- ε — błąd względny ε ;
- H — liczba dodatnia spełniająca nierówność (5), w której $\delta = 1/3$, jeśli dla każdego $t \in (H, \infty)$ zachodzi (6), lub $\delta = \varepsilon$ w przeciwnym razie;
- m — początkowa liczba składników sumy z wzoru (4); powinna ona być tak duża, żeby wielkości $\int_0^H f(x) dx$ i $T(m, h)$ były tego samego rzędu;
- n — liczba naturalna wyrażająca żądanie, aby algorytm użył nie więcej niż n wartości funkcji podcałkowej.

Wynik dodatkowy:

n — liczba nie większa od danego n ; jeśli $n > 0$, to algorytm użył n wartości funkcji podcałkowej, a jeśli $n = 0$, to nie uzyskano żądanej dokładności.

2. *finINT*. Jeden z danych parametrów, ro , zależy od wyrażenia (7), które ma wartości (8).

Dane:

- a, b — granice całkowania;
 f, eps, n — parametry o tym samym znaczeniu jak dane f, eps, n do funkcji *trap*;
 ro — parametr ϱ ($0 < \varrho < 0.5$) spełniający nierówność (9), w której $\delta = 1/3$, jeśli dla każdego $t \in (0, \varrho(b-a))$ zachodzi (10), lub $\delta = \varepsilon$ w przeciwnym razie (zazwyczaj można przyjąć $ro = 10^{-3}$ lub $ro = eps$);
 m — liczba podprzedziałów całkowania, na które zostanie podzielony każdy z przedziałów

$$\left\langle a + \varrho(b-a), \frac{a+b}{2} \right\rangle, \left\langle \frac{a+b}{2}, b - \varrho(b-a) \right\rangle$$

przy rozpoczęciu obliczeń (podprzedziały mają różne długości).

Wynik dodatkowy:

n — parametr o tym samym znaczeniu jak wynik dodatkowy funkcji *trap*.

Nazwa nielokalna:

trap — nazwa funkcji opisanej w tej pracy.

3. *sinfINT*. Jeden z danych parametrów, ro , zależy od wyrażenia (11), które ma wartości (12).

Dane:

- f, eps, n — parametry o tym samym znaczeniu jak dane f, eps, n do funkcji *trap*;
 ro — parametr ϱ ($\varrho > 1$) spełniający nierówność (13), w której $\delta = 1/3$, jeśli dla każdego $t \in (\varrho, \infty)$ zachodzi (14), lub $\delta = \varepsilon$ w przeciwnym razie (zazwyczaj można przyjąć $ro = 10^3$ lub $ro = 1/eps$);
 m — liczba podprzedziałów całkowania, na które zostanie podzielony każdy z przedziałów $\langle 1/\varrho, 1 \rangle$ i $\langle 1, \varrho \rangle$ przy rozpoczęciu obliczeń (podprzedziały mają różne długości).

Wynik dodatkowy:

n — parametr o tym samym znaczeniu jak wynik dodatkowy funkcji *trap*.

Nazwa nielokalna:

trap — nazwa funkcji opisanej w tej pracy.

4. *infINT*. Jeden z danych parametrów, ro , zależy od wyrażenia (15), które ma wartości (16).

Dane:

- f, eps, n — parametry o tym samym znaczeniu jak dane f, eps, n do funkcji *trap*;
 ro — parametr ϱ ($\varrho > 0$) spełniający nierówność (17), w której $\delta = 1/3$, jeśli dla każdego $t \in (\varrho, \infty)$ zachodzi (18), lub $\delta = \varepsilon$ w przeciwnym razie;
 m — liczba podprzedziałów całkowania, na które zostanie podzielony każdy z przedziałów $\langle -\varrho, 0 \rangle$ i $\langle 0, \varrho \rangle$ przy rozpoczęciu obliczeń (podprzedziały mają różne długości).

Wynik dodatkowy:

n — parametr o tym samym znaczeniu jak wynik dodatkowy funkcji *trap*.

Nazwa nielokalna:

trap — nazwa funkcji opisanej w tej pracy.

W funkcji *trap* użyto metody opartej na kwadraturze (4). Funkcje *finINT*, *sinfINT* i *infINT* używają odpowiednio podstawień (19), (20) i (21) i korzystają z funkcji *trap*. W ustępie 3 zamieszczono kilka przykładów obliczeń.

